

Trafikkskilt

Tekniske bestemmelser og retningslinjer for anvendelse og utforming (skiltnormal)

Del 1 Fellesbestemmelser

NORMAL

Håndbok N300

Et trafikkskilt skal overbringe et budskap til trafikantene, og budskapet skal resultere i en ønsket adferd eller handling. Dersom dette skal fungere, må trafikantene under alle rådende trafikk- og synsforhold:

- oppdage skiltet
- oppfatte eller lese skiltbudskapet
- forstå skiltbudskapet
- tro på og respektere skiltingen
- vurdere og reagere på skiltbudskapet.

Hele denne prosessen skal i de fleste tilfeller skje i løpet av sekunder, og ofte under vanskelige forhold og ulike forstyrrelser. Dette legger sterke begrensninger på den informasjonsmengden vi kan belaste trafikantene med på ett og samme sted, og stiller store krav til utformingen av skiltbudskapet, skiltets tekniske utførelse og plasseringen av skiltet. Samtidig skal skiltingen i mange tilfeller oppfylle formelle juridiske krav, og vi må ta hensyn til skiltenes visuelle innvirkning på veg- og gaterommet og de nærmeste omgivelsene.

Så få skilt som mulig, men så mange som nødvendig.

Trafikkskilt skal bare anvendes når det er et klart behov for skilting ut fra en vurdering av trafikksikkerhet, trafikkavvikling og trafikantenes behov for informasjon, eller når det ut fra nærmere angitte veg- og trafikkforhold stilles krav om skilting. Restriktiv bruk av skilt belaster trafikantenes oppmerksomhet minst mulig, fremmer tiltroen til og respekten for trafikkskiltingen, og reduserer den visuelle forurensningen av veg- og gatemiljøet.

I noen tilfeller forutsetter bruk av enkelte skilt samtidig bruk av andre trafikkskilt, eller gjentagelse av skiltingen etter fastsatte regler. Formelle juridiske krav som må oppfylles, kan også bestemme skiltingens omfang.

Bare normerte skilt, skiltsymboler og skiltutforminger.

Anvendelse av normerte skilt, symboler og utforminger opprettholder skiltsystemets ensartethet, entydighet og troverdighet, og fremmer skiltrespekten og trafikantenes muligheter til å oppfatte og forstå skiltingen. Bare skilt og symboler som er fastsatt i eller med hjemmel i skiltforskriften, kan håndheves etter vegtrafikkloven med forskrifter.

Fysiske endringer fremfor skilting

Trafikkskilt kan ikke oppveie eller "reparere" dårlig vegutforming eller dårlige trafikk-tekniske løsninger, og er ingen erstatning for fysiske utbedringer. God geometrisk utforming og enkle, oversiktlige løsninger gir få og enkle skilt. Det er derfor viktig at skiltingen vurderes i alle ledd av planleggingsprosessen for veg- og trafikkanlegg. Dette er også nødvendig for å sikre at det er plass til oppsetting av alle nødvendige skilt på riktig sted.

Få og enkle reguleringer

Enkle reguleringer gir enkel og forståelig skilting som fremmer skiltrespekt og håndheving. Unødvendige reguleringer unngås ved å prøve uten regulering først, og skilte senere om det viser seg et behov. Trafikksikkerhetsmessige konsekvenser må imidlertid vurderes nøye.

Enkle, korte, klare og entydige skiltbudskap

Trafikantene oppfatter ikke alltid budskap slik skiltplanleggeren har ment. Utformingen av skiltbudskap må vurderes nøye, og mulighetene for misforståelser må elimineres. Symboler oppfattes lettere enn tekst, men forstås bare hvis de er selvforklarende eller innlært. Tekst må være meget kortfattet og klar for å kunne oppfattes, leses og forstås. Kombinasjoner av tekst og symboler er generelt vanskelige å forstå, og må brukes med stor varsomhet. Også uheldige kombinasjoner av skilt kan gi uklare og motstridende budskap.

Hensyn til det visuelle miljø

Hensynet til det visuelle miljø tilsier færrest mulig skilt. De skilt som er nødvendige, må tilpasses omgivelsene på best mulig måte med hensyn til utforming, størrelse, plassering og oppsettingsutstyr, samtidig som de grunnleggende krav til synbarhet og lesbarhet må oppfylles.

Gode estetiske løsninger finnes ved å se skiltene som en del av helheten i veg- og gatebildet på det aktuelle sted, der landskapets skala, natur og utsikt, bebyggelse og gateutforming er med i vurderingen av hvilke skilt som er nødvendige, hvor store de bør være og hvordan de bør plasseres og settes opp.